

පංචතූර්ය වාදනය

සහ

අවනද්ධ වාද්‍ය භාණ්ඩ

හඳුනාගැනීම

දවුල

පහත දැක්වෙන MP3 හඬ කොටස ශ්‍රවණය කරමින් ඡේදය කියවන්න.

දේශීය වාද්‍ය භාණ්ඩ අතර දීර්ඝ ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන භාණ්ඩයක් වශයෙන් දවුල හඳුන්වා දිය හැකිය. පංච තූර්ය වාද්‍ය භාණ්ඩ වර්ගීකරණය අනුව චිත්තාත ගණයට අයත් වන භාණ්ඩයකි. බෞද්ධ වෙහෙර විහාර සහ බෞද්ධාගමික වාරිත්‍ර ආශ්‍රිත තේවා කටයුතු සඳහා වාදන සම්ප්‍රදායක් වශයෙන් ද, දේවාල හා බැඳී පුද පූජා වතාවත් උදෙසා අනාදිමත් කාලයක සිට භාවිත වූ දවුල මංගල හා අවමංගල අවස්ථාවන්හි වයන වාද්‍ය භාණ්ඩයක් වශයෙන් ප්‍රචලිතය. සබරගමු නර්තන සම්ප්‍රදායේ ප්‍රධාන වාද්‍ය භාණ්ඩය ලෙස දවුල හැඳින්වේ.

ඇහැළ, කොහොඹ, ගංසූරිය, වරකා, කිතුල් වැනි වටිනා දැව වර්ග වලින් දවුල් කඳ සකස් කර ගනියි. කඳ ලියවා පිත්තල පටි අල්ලා අලංකාර කරගැනීම පැරණි ක්‍රමයකි. දවුල් කඳෙහි දිග ප්‍රමාණය අඟල් 18- 20 අතර ප්‍රමාණයක් වේ. වාදනය කිරීම සඳහා “කඩ්ප්පුව” නම් උපකරණයක් යොදා ගනියි. ව්‍යවහාර සංගීතයේ දී ද අවශ්‍ය අවස්ථාවල දවුල භාවිතා කරනු ලැබේ.

වැඩවසම් සමාජ ක්‍රමයේ දී අණ බෙරයක් ලෙස අත්‍යවශයෙන් ම භාවිත වූ දවුල් වාදනය සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් වශයෙන් පිළිගැනෙයි. දවුල වාදනයේදී නියුණු හඬ විහිදෙන පැත්තට කඩ්ප්පුව උපයෝගී කර ගැනේ. ගැඹුරු ලෙස හඬ විහිදෙන පැත්ත අතින් වාදනය කෙරේ. මහනුවර දළදා පෙරහරේ දවුල් වාදනයට විශේෂ තැනක් හිමිවේ.

දවුල සම්බන්ධයෙන් රූපයට අදාළ නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

හරි නම් ✓ ලකුණත් වරදි නම් x ලකුණත් යොදන්න.

1 දවුල චිත්තානත භාණ්ඩ වර්ගයට අයත් කාල වදා භාණ්ඩයකි.

2 උඩරට සම්ප්‍රදායට අයත් කාල වාදා භාණ්ඩයකි.

3 අතීතයේ පනිවුඩ යැවීම සඳහා භාවිතා කර ඇත.

4 දවුල් කඳ සඳහා කිතුල් කොට (කඳ) යොදා ගනු ලබයි.

5 දවුල් කඳෙහි දිග අඟල් දහ අටක්, විස්සක් අතර වේ.

6 දහඅටසන්නි යන රංග අවස්ථා සඳහා දවුල භාවිත කරයි.

7 දළඳා තේවාට සඳහා දවුල භාවිතා කරයි.

දවුල වාදනය කරන නුවර දළඳා මාලිගාවේ තේවා අවස්ථාවක විඩියෝවක් නැරඹීම මෙතනින්.

දවුල් වාදනයේ මූලික අක්ෂර (බීජාක්ෂර) පහත දැක්වේ. එය ශ්‍රවණය කර අක්ෂර හඳුනා ගන්න.

පින්

තත්

නං

තොං

මෙම මූලික අක්ෂර (බීජාක්ෂර) හතර යොදා ගනිමින් පහත ඇති හඬ කොටස ශ්‍රවණය කර එහි වාදනය වන අක්ෂර හතර පිළිවෙලින් ගලපා ඇති පිළිතුර තෝරන්න.

පහත දැක්වෙන මාත්‍රා 2 න් 2 වාදනය වන දවුල් පද ප්‍රස්තාරය තාලානුකූලව උච්චාරණය කිරීමට පුහුණු වන්න.

$\begin{array}{ccccccccc} / & 1 & & 2 & / & 1 & & 2 & / & 1 & & 2 & / & \\ / & \text{පේ} & & \text{ගත්} & / & \text{පේ} & & \text{ගත්} & / & \text{පේ} & & \text{පේ} & / & \text{තා} & & - & / \end{array}$

පහත දැක්වෙන මාත්‍රා 4 න් 4 වාදනය වන දවුල් පද ප්‍රස්තාරය ද තාලානුකූලව උච්චාරණය කිරීමට පුහුණු වන්න.

$\begin{array}{cccccccccccccccc} / & 1 & 2 & 3 & 4 & / & 1 & 2 & 3 & 4 & / & 1 & 2 & 3 & 4 & / & 1 & 2 & 3 & 4 & / \\ / & \text{කි} & \text{ටි} & \text{ත} & \text{ක} & / & \text{දොම්} & \text{කි} & \text{ට} & / & \text{පේ} & - & \text{ත} & \text{ක} & / & \text{දොම්} & \text{කි} & \text{ට} & / \end{array}$

දවුල පිළිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා මෙනනින් පිවිසෙන්න.

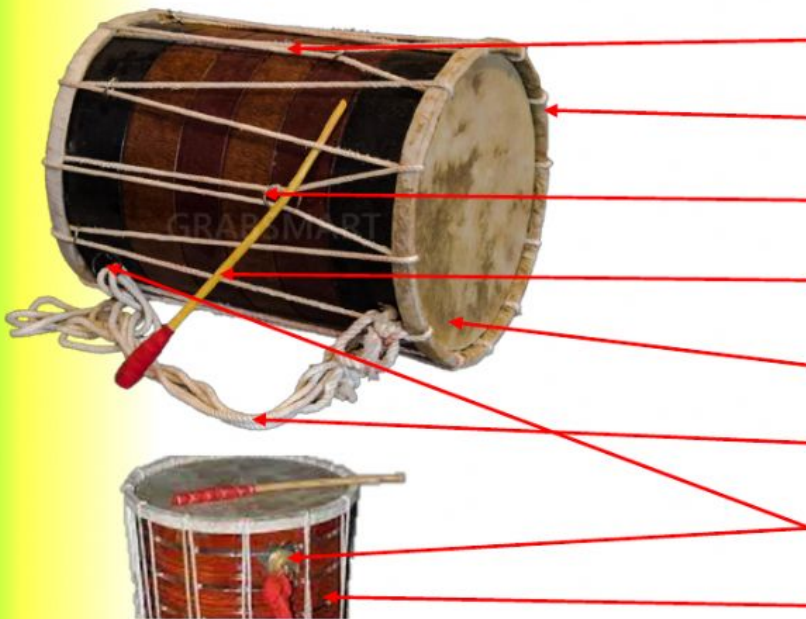

දවුලේ කොටස් නම් කරමු.

පහත සඳහන් විස්තර කියවා දවුලේ කොටස් නම් කරන්න.

1. දවුලේ හඬන නිපද නිපදවීම් සඳහා පදම් කළ එළු හමක් යොදා ගෙන ඇත. එය “දවුල් තට්ටුව” නමින් හැඳින්වේ .
2. දවුල් තට්ටුව වටේට යොදා ඇත්තේ “ගැටිය” යි.
3. දවුල වාදනය කරන උපකරණය දවුල් “කඩ්ප්පුව” යි.
4. ලියෙන් කළ කොටස “දවුල් කඳ” නමින් හැඳින්වේ.
5. ඉතෝ බැඳ ගන්නා ලඟුව “දවුල් ලඟුව” වෙයි.
6. දවුල් ලඟුව සම්බන්ධ වන ස්ථානයේ ඇති පිත්තල වලින් සහ සාදන ලද ගිගිරි වළල්ල “කයිපුඩ් වලල්ල” වෙයි.
- 7 දවුල වටේට ඇඳ ඇති නූල් දවුල් වරය වේ.
- 8 දවුල් ලඟුව තද කරන පිත්තල මුදුව ඉල්ලම් නම් වේ.

දවුල වාදනය කරන විඩියෝවක් නැරඹීමට මෙතනින් පිවිසෙන්න.

LIVEWORKSHEETS

තම්මරාට්ටම

දළඳා තේවා ව මුල් කරගත් ලංකාවේ බෞද්ධ ආගමික පුදපූජා වලදී වැයෙන හේවිසි වාදනයේ දී දවුල සමග එක්ව තම්මරාට්ටම වාදනය කිරීම සිදු කරයි. මීට අමතරව හේවිසි මුර, අවමංගල බෙර අවස්ථාවන් වලදී ද මෙය වයයි. මෙහි ආරම්භය නිශ්චිතව පැවසිය නොහැකි අතර බුදුන් කල සංකස්සපුර දී බුදුන් උදෙසා මේ හා සමාන භාණ්ඩයක් පූජා කර ඇති බව සඳහන් වේ. මෙය එක ලඟ පිහිටා ඇති කොටස් දෙකකින් යුතු භාණ්ඩයක් වන බැවින් මෙය “පොකුරු බෙරය” වශයෙන් ද හඳුන්වා ඇත. වර්තමානයේ තම්මරාට්ටම වන මෙහි මුහුණත ලොකු කොටස “මණ්ඩම” වන අතර ඒ සඳහා හරක් හම් යොදා ගනියි. පහළ හඩක් නැගේ. කුඩා මුහුණත කොටස “අඩබෑය” වන අතර මෙයට එළු හමක් හෝ මුව හමක් භාවිත කරයි. මෙයින් උස් හඩක් නැගේ. මෙය කඩිප්පු දෙකකින් වයන බැවින් විතත වර්ගයට අයත් වේ.

තම්මරාට්ටමට අදාළ කරුණු අනුව ගැලපෙන රූප යා කරන්න.

තම්මරාට්ටම් කඳ සඳහා යොදා ගනියි

හේවිසි හා තේවා අවස්ථා

තම්මරාට්ටමේ මුහුණත් දෙක සඳහා යොදා ගනියි

කඩිප්පුව ලෙස හඳුන්වයි

තම්මැට්ටමේ කොටස් නම් කරමු.

පහත දැක්වෙන MP3 හඬ කොටස ශ්‍රවණය කරමින් ඡේදය කියවා තම්මැට්ටමේ කොටස් නම්කරන්න.

තම්මැට්ටමේ මුහුණත කුඩා කොටසෙහි ඇතුළත ඇති පළමු රවුම “අඩ බැය” යි. එහි දෙවන රවුම “කැපුම්හම” නම් වේ. මුහුණත ලොකු කොටස “මණ්ඩම” නම් වේ. තම්මැට්ටමේ කඳන් දෙක එකට සවි කර ඇති ලෝහ තහඩුවකි. එය “කුන්දිරම්පල්ල” වේ. මෙහි වාදනය කරන මුහුණතෙහි කඳ වටා හම් ගෙතුමක් ලෙස යොදා ඇති වළල්ලක හැඩය ගත් කොටසකි. එය “වෙනිවර කැරැල්ල” ලෙස හඳුන්වයි. වාදනය සඳහා තම්මැට්ටම ඉනේ බැඳගනු ලබන්නේ “ඉනලණුව” මගිනි. දැවයෙන් සකසා ඇත්තේ “කඳ” කොටසයි. වාදන කිරීමට “කඩ්ප්පු” යගලයක් භාවිත කරයි.

පෙර ඔබ උගත් පාඩම් කොටස් තුන ම සැලකිල්ලට ගනිමින් පහතින් ඇති රූප, පංචතූර්ය නාමයන් සමඟ යා කර, එහි අර්ථය තෝරා, පසුව එයට අයත් හඬ්ඩය තෝරන්න.

විතතාතත

විතත

සන

ආතත

සූෂිර

MP3 වාදන කොටස ශ්‍රවණය කර, එහි වාදනය වන භාණ්ඩය හැඳින්ගෙන, පහත කොටුව තුළ ඇති භාණ්ඩ වල නාමයන් තෝරා, එය නිවැරදි ස්ථානයෙන් ගෙන තබන්න.

1

2

3

4

5

දැවුල

යක් බෙරය

තම්මැට්ටම

හක්ගෙඩිය

තාලම්පට

Created by :- **Sunimal Jayathilaka**
Rambuka Maha Vidyalyaya
Kalawana.

